

Trin 4: Kravene til førerbevis

I danske farvande må alle og enhver sejle med en båd, der er under 15 meter lang, og som ikke kan sejle så stærkt, at den planer.

I sådan en båd kan du begive dig ud på vandet uden nogen som helst vil blande sig i dine evner som fritidssejler. Politisk er der ikke noget der tyder på at der vil blive ændret på dette.

Ser man på ulykkesstatistikker, er fritidssejlere i denne type både da også sjældent årsag til ulykker.

De voldsomme ulykker sker i hurtige speedbåde, desværre ofte i kombination med beruselse, og de fleste drukneulykker sker blandt fritidsfiskere.

1. Hvad må jeg sejle uden førerbevis?
2. Speedbåds kørekort
3. Duelighedsbevis
4. Yachtskipper
5. Andre beviser

Speedbåds kørekort

Kort sagt kan man sige, at køber du en sejlbåd, skal den være over 15 meter lang, før det kræver nogen form for førerbevis.

Køber du en planende motorbåd, kræver det måske et speedbåds kørekort.

Er speedbåds kørekort nødvendigt?

Gang bådens længde med sig selv og læg 3 til. Resultatet ganges med 1,36. Så ved du hvor mange hestekræfter motoren maksimalt må have, hvis båden skal sejles uden speedbåds kørekort eller duelighedsbevis.

For en 4,8 meter lang båd er regnestykket:

$$4,8 \cdot 4,8 + 3 = 26,04$$

$$26,04 \cdot 1,36 = 35,4$$

Har båden en motor under 35 hk, er det altså ikke nødvendigt med speedbåds kørekort. Er motoren over 35 hk, skal man mindst have et speedbåds kørekort for at sejle båden.

Speedbåds kørekortet erhverves efter en praktisk prøve, der ikke er særlig vanskelig, og man får snuset til det meste af det, der er nødvendigt for at begå sig sikkert på vandet.

Når prøven er bestået, får du dokumentation i form af et kreditkort lignende plastic kort udstedt af Søfartsstyrelsen.

Kortet koster 40 kr.

Duelighedsbevis

Er man den lykkelige indehaver af et duelighedsbevis i sejlads for fritidssejlere, behøver man ikke at tage et speedbåds kørekort.

Duelighedsprøven i sejlads for fritidssejlere består af en teori- og en praktikprøve.

Man lærer om søvejsregler, navigation, søsikkerhed, brandsikkerhed og beskyttelse af havmiljøet. I den praktiske del lærer man et skib at kende og gøre det klart til at sejle.

Man lærer at styre det og at betjene, tjekke og lave småreparationer på motoren inden og under sejlads.

Når duelighedsprøven er bestået, får du dokumentation i form af et kreditkort lignende plastickort udstedt af Søfartsstyrelsen. Kortet koster 40 kr.

Undervisning til duelighedsprøven eller speedbåds-kørekort fås i mange sejlklubber, sejlforeninger og aftenskoler.

Spørg i din lokale sejlklub på havnen. Det er også muligt at tage duelighedsprøven som selvstudium via Internettet.

Duelighedsbeviset kan overstås på ganske kort tid ved at deltage i de mange intensive kurser, der udbydes.

Men har du tid, vil du få mere glæde af at tage beviset over en hel sæson i en sejlklub, hvor du kommer mere ud at sejle under mange forskellige vejrforhold og dermed opbygger væsentlig mere erfaring.

Samtidig får du et netværk i din lokale sejlklub, hvilket kommer dig til nytte den dag din nye båd ligger i vandet, og du godt kan bruge gode råd, vejledning og en hjælpende hånd i ny og næ.

Duelighedsprøven har den fordel, at flere forsikringsselskaber tilbyder bådejere med bevis fx 10 % rabat på forsikringspræmien.

Desuden er det et krav, at man skal have duelighedsbevis for at leje en båd.

Vil man sejle i udlandet, er et duelighedsbevis også et must, og lokale myndigheder kan forlange at se det.

VHF/SRC-certifikat

En VHF radio er en vigtig ting, når det gælder sikkerhed til søs. Før du må bruge den, skal du have et VHF/SRC-certifikat. Desuden skal du have et kaldesignalsbevis til dit fartøj.

Når disse ting er i orden, kan du begynde at bruge din VHF-radio.

Der opkræves ikke årlige gebyrer eller afgifter for din brug af maritime frekvenser på dit skib.

Yachtskipper eksamen

Hvis du anskaffer en båd med en skroglængde på 15 meter eller mere, skal du have et sønæringsbevis som yachtskipper af 3. eller 1. grad.

For at opnå sønæringsbevis skal man opfylde visse krav til teoretisk og praktisk uddannelse, ligesom syn og hørelse skal opfylde visse mindstekrav.

Sønæringsbevis som yachtskipper af 3. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i fart i Østersøen, i Nordsøen og Den Engelske Kanal, samt fart på De Britiske Øer, Irland, Norge, Færøerne og langs Grønlands kyster i en afstand af ikke over 30 sømil fra kysten.

Sønæringsbeviset giver endvidere ret til at sejle som styrmand i de samme skibe i fart på alle have.

Sønæringsbevis som yachtskipper af 1. grad giver ret til at føre fritidsfartøjer med en skroglængde på 15 meter og derover, men under 24 meter, i fart på alle have.

Du skal vide noget om sikkerhed til søs

Som sagt er det ikke altid nødvendigt at have et specielt førerbevis til en båd. Normalt er det meget sikkert at færdes på vandet, men selvfølgelig kan der ske ulykker, og sejlere er druknet. I de fleste tilfælde fordi sejleren ikke har overholdt elementære sikkerhedsregler som at bruge rednings- eller svømmevest. Så længe man sejler i de danske farvande, kommer man yderst sjældent i vanskeligheder, fordi båden er ved at synke.

De fleste dødsulykker sker, fordi sejlerne falder overbord, fordi en sejljolle kæntrer eller fordi en lystfisker læner sig for langt ud over rælingen i en for lille båd. Fælles for disse hændelser er, at flertallet af de omkomne ikke bar redningsvest. Med redningsvest og fornuftig påklædning efter årstiden behøver de situationer ikke at betyde døden.

Det vigtigste sikkerhedsudstyr om bord på en båd er den viden, der sidder inde i skippers hoved. Absolut det mindste man bør vide, er søsportens 10 sikkerhedsråd, og har man ikke sejlet før, bør man også alliere sig med en sejlkundig og lære at sejle sin båd. Det siger jo sig selv, at jo bedre man er til det, jo bedre kan man også redde sig ud af en vanskelig situation.

En god sejler kommer sjældent ud i vanskelige situationer, fordi erfaring giver naturlig respekt for havet. Fx at indrette sig efter forholdene og blive i havn eller finde læ, hvis det blæser mere end besætning og skipper bryder sig om. Det handler også om at holde sin båd i orden og have det rigtige grej med.

Som nybegynder er det også værd at huske, at en lille båd giver små fejltagelser,

mens en stor båd kan give store fejltagelser. Hvis du i en lille båd løber op langs siden på en større båd, kan et sammenstød som regel afværges med en velplaceret fod. Hvis du gør det samme i en stor båd, kan foden blive knust. Selv ved en kollision vil en lille båd sjældent skabe alvorlige skader.

En velvoksen cruiser med et stort deplacement og langt opskud gør havnemanøvrer sværere, og fejltagelser kan gå hen og blive meget dyre.

Husk at højere fart giver dig kortere tid til at reagere og større skader, hvis du ikke når at afværge en farlig situation.

Spiritussejlads er forbudt

Der er fastsat en promillegrænse for sejlads med fritidsfartøjer, hvis det kræver en uddannelse at sejle båden, fx et speedbåds-kørekort eller et sønæringsbevis.

Det er således strafbart at føre eller i øvrigt udføre arbejde om bord på et fritidsfartøj, hvis alkoholpromillen overstiger 0,5. Den fastsatte promillegrænse gælder for sejlads med speedbåde, fritidsfartøjer med en længde over 15 meter samt vandscootere og lignende fartøjer.

Men under alle omstændigheder gælder reglen om, at man altid skal være i stand til forsvarligt at føre sit fartøj, for alle.

Vent derfor med at indtage alkohol indtil båden ligger forsvarligt fortøjet og ikke skal flyttes før alkoholen er ude af blodet igen.

Ganske som ved bilkørsel er der jo også andre ting der kan påvirke dine evner som fører. Visse former for medicin, typisk beroligende midler, mangel på søvn, indtagelse af drugs og andet kan også betyde, at du bør lade din båd blive i fortøjningerne.